

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktiebolag.

N:r 52 (419)

Fredagen den 27 december 1895.

8:de årg.

Prenumerationspris pr år: Idun ensam kr. 5.— Iduns Modet., fjortondagsuppl. » 5.— Iduns Modet., månadsuppl. » 3.— Barngarderoben..... » 3.—		Byrå: Klara södra kyrkog. 16, 1 tr. Allm. telef. 61 47. Prenumeration sker å alla post- anstalter i riket.	Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffast säkrast kl. 2—3. Redaktionssekr.: J. Nordling.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris 15 öre (lösn:r endast för kompletteringar.)	Annonspris: 35 öre pr nonpareillerad. För »Platssökande» o. »Lediga platser» 25 öre för hvarje påbörjad total stafv. Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.
---	--	---	--	--	--

Helene Alfthan.

Vinterns hvita flingor falla redan på den grafkulle, under hvilken stoftet af en ädel bortgången af vänfasta händer bädats till den långa vilan, men hos tacksamma efterlevande bevaras minnet af hennes lifsgärning, och denna hågkomst utgör helt visst en långt betydelsefullare vård öfver griften än den, som huggen i granit väl smeker ögat, men hvilken tidens tand ej lämnar ohärjad under sitt förstörelsearbete.

Vårt land har på skolans gebit fått namn om sig att hafva verkat banbrytande. Hvarje landvinning på detta område bör därför, utan att skatta åt egenkärleken, antecknas, och de personer, kvinna eller man, som fört saken framåt, äga rätt att blifva ihågkomna af samtiden och eftervärlden. Det är med dessa grundsatser som ögonmärke vi också nu rista runan öfver en på skolans arbetsfält här nyligen bortgången framstående banbryterska, föreståndarinnan för Nya Svenska Samskolan i Helsingfors, fröken *Helene Alfthan*, som den 14 juli i år afled i Nådendal efter ett långvarigt lidande.

Fröken Helene Alfthan, dotter till guvernementssekreteraren och grosshandlaren Anton Alfthan och hans maka f. Schröder, föddes i Viborg d. 3 februari 1837, den nionde i ordningen af tolf syskon. Redan från unga år hade fröken A. med hängifvet intresse omfattat lärarinnans mödosamma och ansvarsfulla kall. Efter åtnjuten skolundervisning vid fruntimmersskolan i Viborg verkade hon som lä-

rarinna i Uleåborg till år 1864, då hon antog guvernantsplats bl. a. hos en finsk familj i Varschau samt å det Rothkirchska godset Stensböle i Borgå socken. År 1871 återtog hon sin verksamhet i det offentliga tjänst som skollärrarinnan i Borgå, hvilken befattning hon innehade till 1874.

Då privata fruntimmersskolan i Fredrikshamn sist sagda år grundades, utsågs fröken Helene Alfthan till dess föreståndarinnan. Under hennes intelligenta ledning utvecklade sig nämnda skola och dess pensionat snart till en af landets förnämsta och mest omtyckta kvinnobildningsanstalter. Efter en tioårig fruktrik verksamhet å sist nämnda ort öfverflyttade fröken A. till huvudstaden, där hon, städs eftersökt, fungerade som lärarinna vid särskilda skolor bl. a. vid landets äldsta samskola, den Brobergska, hvilken från detta läsårs ingång flyttat in i eget prydligt hus vid Högbergsgatan.

Då Nya Svenska Samskolan härstädes inrättades, mottog fröken Helene Alfthan kallelse att bekläda föreståndarinneplatsen vid densamma. Denna befattning innehade hon vid sin nyligen timade död.

Utom en ovanlig skicklighet som lärarinna och ledarinna för det uppväxande släktet, grundad på en liflig intelligens, en själfständig karaktär, ett varmt intresse för de unga och en sällsynt framställningsförmåga, hade hon under resor i utlandet förvärfvat sig en mångsidig språkkunskap samt skärpt sin blick för det

Ack, hvad vi kalla stort är smått däroppe;
Men flöt det från en kärlek, varm och ren,

Då glänsar ännu där vår handlings droppe
Som stjärnan med ett öfvervanskligt sken.

C. W. Böttiger.

kvinnliga undervisningsväsendets nyare utveckling, utan att likväl härvidlag skatta åt de mest ytterligt gående principerna. Af en-hvar måste erkännas, att hennes undervisning i åskådning och språk var beundransvärd samt att hon i detta afseende utgjort ett mönster för många. »Sina egna, originella åsikter om huru undervisning bör bedrivas omsatte hon,» yttrar ett af hufvudstadens blad vid hennes frånfälle, »på det lyckligaste sätt i praktiken, och hon har genom sin långa of-fentliga verksamhet skapat en metod, som icke med henne går i grafven.» Vaken och följande tidens frågor samt begåfvad med ett lätt flytande föredrag och en liflig fantasi, förstod fröken A. att intressera sina elever och värdera deras håg för självstudier. Hennes lifsgärning skall med tack-samhet ihågkommas af alla dem — och de äro ej få — hvilka haft lyckan att under hennes ledning vinna uppfostran och in-hämta kunskaper, grundläggande för all framtid.

Helsingfors i dec. 1895.

V. Lindman.

Hård seglats.

Vid årsskiftet.

*M*örk den brusande floden sväller,
mången farkost dess famntag bräckt,
seglarn vet, att det allvar gäller,
men han sköter sitt roder käckt.
Högt väl vägen i vrede skälver,
högre likväl sig himlen hvälver.

Har den leken förut dock pröfvat,
känner böljornas melodi,
har dock vilja och muskler öfvat
förr vid skarpare ilars skri.
Fick dock förr på den brynna kinden
kyssar, hvassa som bett, af vinden.

Hård seglats, då det hven i tågen
liksom suckar af kval och nöd;
hård seglats, då den vilda vägen
het af blod emot stäfvén sjöd;
hård seglats ibland död och fara
var hans lust, var hans lifsvärf bara.

Sköna händer väl kunde vira
stundom ock för hans hår en krans.
Kärleksfröjder han djärfdes fira,
och en sorglös minut var hans,
medan vinden hans panna smekte
och som barn med hans lockar lekte.

Men så mörknaade det kring runden,
och det slet uti tåg och skot.
Stormen vaknade upp ur blunden
till förnyadt och ökad hot.
Tyst blef löjet, och glädjen lycktes,
kransen bort från hans tinning rycktes.

Ja, han kände i grund den leken,
stolt han kämpat mot ödets kast.

Hög som granen och seg som eken,
ännu aldrig hans styrka brast.
Ren i seklernas gryning boren,
är han ännu så ung som våren.

Dräkt han skiftat och färger äfven,
svart som hvit har man honom sett.
Lyste solen i lugn kring stäfvén,
fjädrar smyckade hans barrett.
Sjüng orkanen om nöd och fador,
slets hans mantel därvid till trasor.

Men på vimpeln där ständigt lästes
»Mänsklighets» uti gyllne skrift,
och så hög ingen bölja restes,
att hans farkost den blef till grift.
»Guds försyn» stod i fören ristadt,
dyliskt valspråk sin kraft ej mistat.

Floden sväller. En ödslig öcken
är det jäsande lifvets älf.
Vägen går genom isigt töcken.
Hvart? Det vet icke seglarn själf.
Lugn han spejar och tyst som Vidar,
håller rodret och order bidar.

Hör, det klingar af unga röster
genom brusat likt morgonsång!
Se, det klarnar där bort i öster
till ett årsskiftes soluppgång!
Seglarn mumlar: »framåt!» I dimman
styr han rakt mot den bleka strimman.

Sigrid Elmblad.

Sylvesterafton.

*D*agen heter Sylvester, årets sista dag.
Redan sträcker jag handen för att af-
rycka väggmanackans sista blad. Den
har tjänat ut och skall i morgon ersättas
af en ny. Men jag hejdar mig. Hvarför
påskynda tiden; går den ej fort nog? För
visso alltför fort. De äro många, som med
mig klaga öfver tidens flyktighet. Detta år
har likt sina föregångare svunnit hän som
en »dröm, likt aftonrodnaden efter dess sista
dags solnedgång, och då vi vaknade upp,
befunno vi oss redan till vår häpnad midt
i gryningen af det kommande. Det var så
oändligt mycket, som skulle hunnits med
under dess lopp, så litet blef gjort.

Men ännu har ju året ett par timmar till
att lefva. Det ligger alltid för mig ett djupt
vemod öfver dessa årets sista timmar. Det
är mig, som stode jag vid en kär väns bår,
lyssnande till de sista flämtande andedra-
gen, väl vetande att de skola oåterkalleligen
upphöra med sista tofslagets vibrerande
ton. Nyårsklockorna, som jubla ut det nya
årets ankomst, ljuda i mina öron såsom
själaringningen efter det bortgångna, hvilket
just då bäddas ner i seklernas omätliga
grafhvalf, hvarifrån det aldrig återvänder.

Aldrig? Hvem vet, om det icke en gång
i tidernas fullbord, då när evigheten tager
vid, skall stå såsom åklagare eller försvarare
gentemot mig?

Men nu när jag står i begrepp att skiljas
från det, betraktar jag i alla händelser det
gångna året som en gammal god vän. Kan-
ske har det bringat möda och sorg, men
ock mycken glädje och många otalda ljus-
glimtar. Jag vet nu sent omsider hvad jag
i det ägde, och det är endast med bafvan
och stor försagdhet jag vänder mig mot
dess efterträdare. Det kända ligger bakom,
med djupa skuggor måhända, men ock med
starka dagrar, framför breder sig det okända
i ogenomträngligt mörker, hvori man fam-
lar framåt med osäkra steg.

Därför älskar jag dig, du döende år,
därför räknar jag sörjande dina sista mi-
nuter. Farväl, du trogne vän, haf tack
för hvad du varit! Jag sörjer dig såsom en
del af mig själf. Du representerar för mig
365 dagar af mitt knappt tillmätta lif, huru
många skola väl ännu förunnas mig? Ett
enda fel har du haft, du har varit alltför
kort. Eller nej — »endast godt om de
döda» — felet ligger snarare hos mig, jag
har ej förstätt följa med i ditt hastiga lopp,
det där icke låter hämma sig af civilisatio-
nens alla medel.

Obevekligt, oemotståndligt drifvas vi framåt
af tidens ström. Hvarje tilländalupet år
talar med gripande allvar om denna tysta
makt, som behärskar oss alla och af ingen
behärskas. Vi veta, att denna bortilande
ström först mynnar ut i evigheten, men
tänka vi ej alltför sällan på, att hvarje
timme, dag, år förer oss ett stort steg framåt
i den riktningen? Sorglöst låta vi tiden
göra dessa hejdlösa framsteg med oss, under
det vi själfva istället borde göra framsteg
med tiden.

Hvarje gånget år skulle ju vara ett ut-
vecklingens och framåtskridandets år för
vår inre personlighet. Men hur är det?
Blir det ej oftast ett nytt ansvar, lagdt till
de många förut så tungt burna? Komma
ej ånger och själföföbräelser vid årets slut
stormande och slå ned öfver oss likt en
flock skriande fåglar. Ve oss, ve oss, det
försummade kan aldrig godtgöras, det för-
flutna vänder aldrig åter!

Skall detta Anno Domini 1895 räknas
oss till godo eller ondo? Svaret väntar oss
»där bortom».

Men låt oss icke förlora oss i tungsint
grubbel öfver det, som icke låter ändra sig,
låt oss i stället för framtiden ständigt min-
nas detta: vårt är endast det *närvarande*
och i alla lifvets skiften söka handla där-
efter. »Medan lifvet varar, böra vi arbeta
af all kraft, på det döden må finna så litet
som möjligt att omintetgöra» — och till-
läggom: på det vi må hafva så litet som
möjligt att ångra.

Må vi därför nu med friskt mod likt
österländingen vända oss mot det nya årets
uppgående sol och glädt hälsa dess ankomst.
Och så i det vi alla önska hvarandra ett
Godt Nytt År, må vi däri inlägga den be-
tydelsen, att det måtte varda ett i alla af-
seenden framstegets år för hela mänsklig-
heten som för individen!

St.

Juvelerare
K. ANDERSON
I Jakebstorg 1

Ringar, Armband, Kedjor,
Broscher, Kedjearmband, Nålar,
Bref besvaras omgående.

Silfverarbeten,
Bordsilfver.

Modernast!
Solidast!
Billigast!

Med detta nummer

följa, som våra läsarinor finna, ej mindre än tre romanark, hvarigenom visserligen det för året ullofvade omfånget af romanbilagan öfverskrides, men hvarigenom vi ock bereda våra prenumeranter förmånen att få fru Lindhés ypperliga »Skattepenningen» komplett afslutad i och med årgången. Från och med första januarinumret begynner så Mathilda Roos' med så stort intresse motsedda roman »Helgsmåls-klockan», så att samtliga nytillträdande prenumeranter från årets första nummer få fullt utbyte äfven af bilagan. Att alla våra gamla vänner skola hålla oss räkning för detta arrangement och framgent som hitintills bli Idun trogna, våga vi hoppas, och tillönska våra läsare i de tusentals svenska hemmen

ett godt slut på det gamla,
ett fröjdefullt nytt år!

Kvinnorna och Konstnärsgillet.

!Ett femtioårsminne.

Nyårsafton är det jämnt femtio år sedan Konstnärsgillet i Stockholm stiftades. Det var nämligen den 31 december 1845 som, på initiativ af den ännu i lifvet varande artisten N. M. Mandelgren och på kallelse af biblioteksamanuens Gunnar Olof Hyltén-Cavallius, några »herrar och män» sammanträdde uti huset n:r 24 vid Norra Smedjegatan för att öfverlägga om stiftandet af en förening eller ett gille, som kunde blifva en gemensam föreningspunkt för landets yngre konstnärer, konstvänner och vitterhetsidkare. Och denna öfverläggning ledde till det resultat, att Konstnärsgillet samma dag förklarade sig konstitueradt.

Att den svenska konsten och vitterheten genom Konstnärsgillet sträfvanden leddes i en ny riktning, hvarigenom, i stället för de förut ständigt upprepade skildringarna från söderns länder, ögonen öppnades för hvad fosterlandet själf ägde stort och skönt, är nog samt bekant. Men det är icke af denna anledning, som vi tagit till pennan för att i Idun fastslå femtioårsminnet af Konstnärsgillet stiftelse. Sveriges kvinnor hafva en annan anledning att stå i tacksamhetsskuld till detta gille. Det var nämligen vid dess sammanträden, som »kvinnofrågan» först bragtes på tal, det var vid dess »kollationer» som med värma och kraft framhölls, »att kvinnan kan uppnå den högsta fulländning såsom representant af det sköna i konsten, likaväl som hon är hemmets lifgivande ande, familjens lyckliggörande genius». Det var här, som löften gäfvos att verka därhän, »att de sköna, kärlekens och behagets representanter, måtte få kraftigare gripa in i den yttre verksamheten, i det yttre lifvet.» Det var slutligen här, som pokalen höjdes för »svenska kvinnans befrielse från hennes nuvarande förtryck och hennes myndighetsförklaring här som i andra civiliserade länder.»

I ofvan antydda syfte öfvergick Konstnärsgillet från ord till handling genom att den 16 januari 1849 besluta en ändring i sina stadgar, hvarigenom vid ett veckomöte i månaden tillträde lämnades åt damer. Dessa hade förut endast fått deltaga i gillet »högtidsfest» den 17 december 1846 och »vårfeften» den 3 juni 1847.

Den första »dame-soiréen» ägde rum den 6 mars 1849 i Delacroix' stora salong med angränsande rum, och hela den kungliga familjen hedrade denna gillet sammankomst med sin närvaro. Det heter vidare i gillet protokoll:

»Den icke stora, men med mycken smak valda tafvelutställningen var anordnad af hr M. Stäck, och dröjde man med särdeles välbehag vid densamma.

Soiréen öppnades med en chör: »Toner på vågen», komp. af Isidor Dannström.

Därefter följde:

Föredrag; Helsingssord till damerna af J. F. Bahr;

Duett ur operan Tancred af Rossini;

Föredrag: »Om den äldsta svenska litteraturen» af G. H. Mellin;

Final ur operan Romeo och Guilietta af Bellini; Soiréen afslutades med *Tableaux vivants*, anordnade af Wilhelm Wahlfart:

1. Te deum laudamus. Efter Carlo Mazettis tafla.

2. Lo Sponsalizio eller Marias trolofning, af Raphael Sanzio d'Urbino.

3. Erke Engeln Michaels strid med draken, af Raphael dito. (Erkeengeln föreställdes af fru Zelma Bergmansson.)

Bland personerna i de två första tablåerna igenkändes dels sujetter från kungl. teatern, dels ledamöter af gillet.»

Den sista »damesoiréen» gafs den 23 mars 1852 och föranledde Wilhelmina Ståhlberg att stränga sin lyra till en sång.

Utom de kända konstnärnamnen Zelma Bergmansson, Elise Jakobsson, Louise Michal och Mina Gelhaar finnas i handlingarna upptagna såsom medverkande vid sammankomsten fruarna Ehrenreich (piano) och Charlotte Malm (tablåer, däribland drottningen i »Axel och Valborg»), mamsellerna Sara Magnus (piano), Hanna Nordblom (sång och tablåer, däribland Valborg), Lindahl (hufvudrollen i komedien: »Frieri och förställning»), Flodin (piano), Torslow (sång) och Valenius (tablåer, däribland Svea i Oehenschlägers apoteos). Med sång och musik bidro dessutom många icke namngifna musikalskarinnor.

Vid ett sammanträde exponerade mamsell Rosalie Bergnehr ett stort tapisseri föreställande »Judith med en tjänare bärande Holofernes hufvud», vid ett annat en ung »konstnärinna» en Victoria regia i vax o. s. v.

Föredrag höllos af hr Emil Key: »Om Georges Sand och Fredrika Bremer» och af Ax. Em. Holmberg: »Om kvinnans ställning i Norden under hednatiden». Vid minnefesten öfver Esaias Tegnér, Pehr Wickenberg och Emelie Högquist hade envoyéen Brinckman författat en minnesteckning öfver den sistnämnda samt Johan Jolin och Knut Geijer m. fl. högstämda kväden till hennes ära. En »afskeidshälsning till Jenny Lind» diktade C. G. Strandberg och uppläste inom gillet.

Med ofvanstående hafva vi velat visa, att den svenska kvinnan genom Konstnärsgillet fördes ut det skymundan, där hon hittills dvalts, ut med i lefvande lifvet, där hon numera, som vi veta, tar plats sida vid sida med mannen, vare sig det gäller arbete eller förströelse.

Må Sveriges kvinnor därför tacksamt minnas Konstnärsgillet, som vid vårfeften den 3 juni 1847 så artigt hälsade dem välkomna på tonernas språk med orden:

Fast våren i naturens rike dröjer,
där parken, blottad, sina armar höjer,
och ber om skydd och värme från det blå,
i konstens värld en evig vårluft andas,
där dagens lätta blomsterflockar blandas
med frukter, som odödligheten nå.

Till konstens sol, till toners klara strömmar,
till tankens lekar och till känslans drömmar,
behagens döttrar! vänligt närmen er!
Med edra blickar konstnärns anda lifven:
ett återsken af eder skönhet gifven
i hvarje hyllning, som er konsten ger.

Under de första åren af sin tillvaro fann Konstnärsgillet sig högt uppburet af allmänheten, som begärligt täffade om att få deltaga i dess lysande fester.

Orsakerna till den inom gillet sig redan år 1850 yppande och därefter tilltagande tröttheten att icke säga aftningen, som så småningom medförde gillet upplösning, voro många.

Till en af dessa har man velat räkna »damesoiréerna», därigenom att »dessa drogo nästan alla krafter från veckomöten». Då de emellertid endast voro sju på tre år, får väl detta antagande gälla för hvad det kan. För vår del äro vi snarare böjda tro, att det just var veckomötena, som, genom att för ofta taga de medverkande krafternas tid och möda i anspråk, hade en menlig inverkan på gillet bestånd.

Den 3 maj 1854 voro de få kvarstående af gillet ledamöter för sista gången församlade å Hotell Fenix, där skålar föreslog för konstnärsvännerna i Düsseldorf, för Nordens kvinnor samt för återseende i ett pånyttfödt Konstnärsgille!

Konstnärsgillet slöt sålunda sina dagar i samma lokal, där »Nya Konstnärsgillet» nu ett fyrtiotal år senare firar sina glada fester.

C. W. M.

Ur notisboken.

En 25 årsfest hade lärare och lärarinnor vid Katarina folkskola härstädes ordnat den 18 dennes på aftonen å Hushållsskolan vid Vestra Trädgårdsgatan för lärarinnorna fru Axolina Drougge samt fröknarna Hilma Peterson och Emilia Denoyer, hvilka med denna termin tjänstgjort 25 år i församlingens skolor. Hedersgästerna hade uppaktats med hvar sin bukett med band i de svenska färgerna. Sång, deklamation och musik höjde festligheten som slöts med supé.

Stockholms högskola. Fröken Annette Vedel, som under tre terminer varit anställd vid högskolan som amanuens hos professorerna Mittag-Leffler och Phragmén, har nu lämnat denna befattning och återvändt till sitt hem i Köpenhamn, där hon ämnar avsluta ett större matematiskt arbete, hvarmed hon nu länge sysslat. Fröken Vedel är på modernet af svensk härstamning, i det att hennes moder, gift med direktören i danska utrikesministeriet, geheimelegationsrådet Vedel, är en syster till fröken Signe Hebbe.

Lösningar

till »Tidsfördrifvet» i n:r 50.

Logogryfen: Julgran; Ran, gal, gulna, ar, Luna, runa, urna, Jan, ljuga, aj, ljung, ur, jag, gran, al, nu, jul, ljunga, unga, ugn, g, a, an, arg, lugn, gul, jula, alun, lag, gula, ja, jarl, la, ju.

Namnåtan: Emma — Matilda — Daniel — Elisa — Sara.

Charaden: Spelförlust.

Innehållsförteckning:

Helene Alfthan; af V. Linåman. (Med porträtt). — Hård seglats; vid årsskiftet, af Sygrið Elmblad. — Sylvesterafton; af St — Med detta nummer. — Kvinnorna och konstnärsgillet; ett femtioårsminne af C. W. M. — Ur notisboken. — Idun 1896. — Kamraten 1896.

Extra fin Marsala

(Qualité Inghilterra) härstädes lagrad sedan 1891. Vid undersökning af härv. handelskemist befunden enl. analys fullgod. Pris kr. 1:25 pr butelj. Finnes endast hos

K. A. Nydahl & C:o
Stockholm, 2 Stureplan
Riki- och Allm. telefon.

Tandläkare C. O. Kochs tandpasta Florine, rekommenderas såsom de bästa och tillförlitligaste preparat för tändernas och munnsens renhållande. Säljas hos de flesta bok- och parfymhandlande i riket samt i parti med hög rabatt hos Carl G. Leth, Drottninggatan 44 Stockholm, samt hos tandläkare C. O. Koch, Linköping.

Idun 1896.

Helgsmålsklockan

af
Mathilda Roos.

Mathilda Roos

Det vilda lifvet inom vissa ökända socknar i Helsingland har här gifvit vår framstående författarinna på romandiktningens område ämne till en den mest gripande skildring, som väl de senaste årens inhemska litteratur haft att uppvisa.

Af samtliga vårt lands nu skrivande kvinnliga och manliga romanförfattare torde ingen hafva nått en så konstnärlig mognad i denna diktart som *Mathilda Roos*, och hennes senaste större arbete, »Genom skuggor», hvilket utkom år 1891, således för snart 5 år tillbaka, väckte i vidaste kretsar odelad beundran för sina framstående egenskaper: en allvarlig, ädel, varmt idealistisk världsåskådning, förenad med en sällsynt underhållande berättarkonst, skarpt inträngande verklighetsstudium och glänsande stil. Allt sedan dess har den svenska allmänheten med verklig spänning motsett nästa nyhet från hennes hand, och efter årslånga studier och arbete föreligger denna nu i ofvannämnda verk, som det lyckats Iduns redaktion att genom kontrakt med författarinna förvärfa för romanbiblioteket, hvilket som bekant kommer alla prenumeranter på Idun tillhanda.

»*Helgsmålsklockan*» — som redan till det yttre omfånget lämnar »Genom skuggor» bakom sig — torde därjämte till sina inre egenskaper så långt ifrån stå tillbaka för författarinna tidigare diktning, att vi tvärtom våga beteckna denna nya roman som ett ytterligare framsteg i berättarkraft, i fängslande förmåga och psykologiskt djup. Och vi äro öfvertygade om, att alla, som komma att taga del af »*Helgsmålsklockan*», därutinnan skola ge oss rätt.

Själftva det stoff, författarinna denna gång valt för sin roman: det vilda förbrytarelif, som lefvats och tyvärr ännu delvis lefvets i vissa norrländska bygder, det kristligt offerande och oförtröttliga kärleksarbete, som från själavårdarnes sida nedlägges för att mildra och bryta det ondas makt — detta stoff erbjuder författarinna rika tillfällen att ådagalägga sin förvånansvärdt djupa kännedom om ämnet i tafvel af den mest växlande stämning, en mörka, upprörda, skakande, än vemodigt blida och värmande, alltid gripande genom sin omedelbara äkthet. Och kring romanens skiftande lif och spännande situationer bildar den ypperliga teckningen af norrländsk natur en ram af egendomligt verkande poesi.

Detta intryck — i korthet antydt — har »*Helgsmålsklockan*» gjort på alla dem, som hittills satts i tillfälle läsa den i manuskript. Den är i sinning en bok, som sent glömmas!

»*Helgsmålsklockan*» är delad i två afdelningar, den första med tretton kapitel, den andra med nio. Kapitelrubrikerna lyda: *Vid Lennans strand. Ett oväntadt bref. — Mörkrets och ljusets makter. Lennoböndernas veto. — Långväga resande. Gammelmors framtidsfantasier. Drömmar under takasen. — Malmens bro. Under den högstes beskärning och under den allsmåktiges*

skugga. Lifvets ve. — I tysta hjärtedjup. Strid och frid. — Kvinnfolksmöte. »Poppan» och »dignhjonet». En hemsk historia. — Gammelmors fantasier bli verklighet. Vid helgsmålsklockans ljud. — Strid mot mörkrets makter. — Hemlighetsfulla stamtaflor. En nattlig fest. — Jakt på lif och död. — Belägringen vid korsvägen. — I vildaste obydden. — Ewig frid. Julefröjd. — Svarta fåglar. Den blå lågan. — En blodsnatt. — Ängstfulla timmar. Vid midnattsslaget. — Flyktingen i Sukkotskogarne. St Staffans klockringning. — Frälst. — »Jag, Herren din Gud, är en stark hämnare.» — I Guds kraft. Till den eviga glädjen. — Helgsmålsklockan.

Romanen börjar införas i Iduns romanbibliotek från och med första nyårsnumret och kommer sålunda alla Iduns prenumeranter för år 1896 till del. Ensamt detta arbete, som omfattar 5-å 600 oktavsidor och sålunda i bokpris skulle betinga ett pris af 5 kronor, utgör fullgod ersättning för den utgift af 5 kr., som Idun i sin helhet för året med allt dess intressanta och omväxlande innehåll betingar.

Ty liksom hittills kommer hvarje nummer af Idun att innehålla porträtt och biografier öfver förtjänta kvinnor, ledande och undervisande uppsatser i alla ämnen, som beröra kvinnan och hemmet, talrika berättelser, noveller och poem, en gåtadelning, matsedlar för hvarje dag året om, kostnadsfria läkareråd, afdelningar för frågor och svar samt *Iduns Hjälpreda*, hvilken, fortfarande redigerad af *Mathilda Langlet*, uppsattes i bokform och vid årets slut bildar en ypperlig uppslagsbok om mer än 200 sidor, försedd med ett fullständigt sakregister öfver däri befintliga hundratals praktiska råd och rön.

Iduns läkarartiklar, skrifna af ett antal bland hufvudstadens mest framstående läkare, hafva väckt ett särdeles lifligt intresse och komma att under det nya året fortsättas.

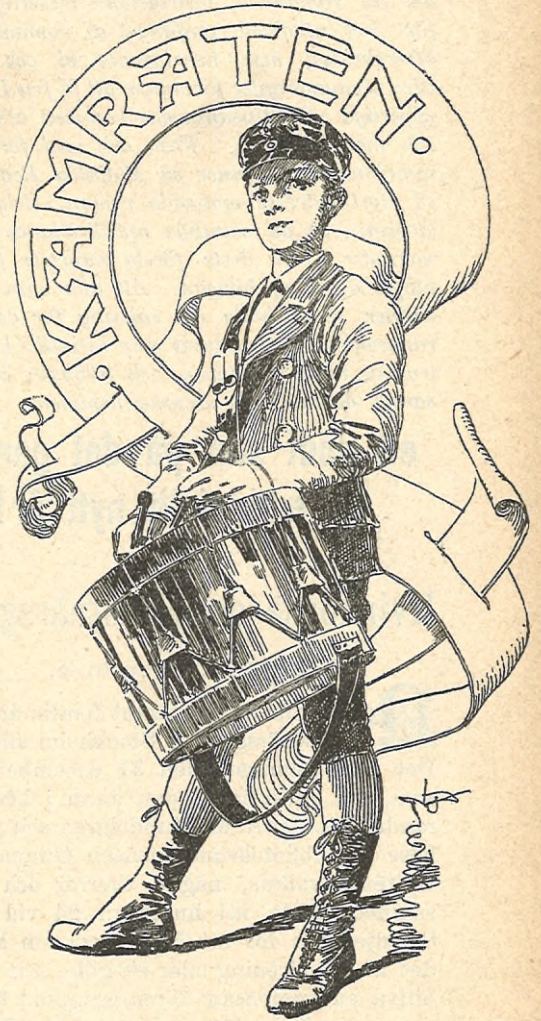
Såsom en särskild nyhet för det nya året kommer Idun att en gång i månaden i utbyte mot romanbiblioteket lämna alla sina prenumeranter en *elegant och fint utstyrd plansch*, tryckt på tjockt, fint papper, så att det hela vid årets slut bildar ett **verkligt konstalbum**, upptagande kopior af anslående konstverk. Dessa tolf planscher kunna ock, satta inom glas och ram, bilda vackra väggprydnader för dem, som ej hafva råd att skaffa sig några dyrbarare sådana.

Utom allt detta erhåller därjämte hvarje hel- och halfårsprenumerant *gratis* det intressanta, omfattande och rikt illustrerade julnumret, hvars bokhandelspris eljes är en krona.

Iduns Modetidning utgives äfven år 1896 i tvänne upplagor, nämligen *14-dagsupplagan* med 2 nummer i månaden och *månadsupplagan* med 1 nummer i månaden. Hvarje nummer omfattar 8 stora sidor och inemot ett hundratal de modernaste mönster öfver allt hvad till kvinnodräkten hör. Det åtföljes därjämte af en stor dubbelsidig *mönsterbilaga* med talrika tillklippningsmönster. Båda upplagornas alla prenumeranter erhålla tillika hvarje månad en fin *kolorerad modeplansch*. Prenumerationspriset är för 14-dagsupplagan 5 kr. och för månadsupplagan 3 kr. för helt år. Iduns Modetidning är onekligen Skandinavien på en gång största, elegantaste, modernaste och billigaste modejournal. Den har därför ock inträngt i alla familjekretsar och är nu den mest spridda i landet.

Mors hjälpreda kan man med skäl kalla *Barngarderoben*, illustrerad månadsblad för barnkläders förfärdigande och barnens sysselsättande. Den enda i sitt slag i Skandinavien, har denna tidning redan under sitt första år vunnit en betydlig prenumerantkrets, som dagligen ökas. Detta är ock naturligt. Barnkläderna sys ju i allmänhet i hemmen, och den förut rådande svårigheten att erhålla trefliga mönster till barnens dräkter är nu helt och hållet afhjälpt genom *Barngarderoben*. Tidningen utkommer hvarje månad med ett 8-sidigt rikt illustrerat nummer och åtföljes af en stor dubbelsidig mönsterbilaga med talrika tillklippningsmönster. Då härtill kommer, att densamma därjämte innehåller en särdeles intressant illustrerad afdelning, som afser att lämna mödrarna en god hjälp vid barnens sysselsättande i hemmen, torde erkännas, att prenumerationspriset — 3 kr. för helt år — är mycket billigt.

Kamraten 1896.

Den käraste och varaktigaste
nyårsgåfva
till de unga

är ovillkorligen ett prenumerationskvitto för det stundande året på Sveriges erkänt bästa och mest rikhaltiga ungdomsblad: *Kamraten, illustrerad tidning för Sveriges ungdom*. Kamraten utgifves från hufvudstaden med två sextonsidiga nummer i månaden och till jul ett extra stort finfint julnummer. Kamraten sysselsätter sig med allt, som kan roa och bilda den uppväxande ungdomen, underhåller och förströer på lediga stunder, för omkring i vetenskapens och fantasiens riken, gifver uppdrag till angenäma sysselsättningar, lärarika »samlingar», idrott, lekar och hemtreflig slöjd. Kamraten är varmt fosterländsk och de bästa inhemska författare och illustratörer medverka. Kamraten kommer att bjuda på intressanta historiska svenska berättelser och roliga äfventyr från främmande land. Som följetong under nästa år ingår en längre berättelse från de amerikanska indianområdena: »Miamiernas konung» af Edmund Walden, den mest spännande och roligaste äfventyrsbok som kanske någonsin satts i den svenska ungdomens händer. Den är dessutom försedd med utmärkte illustrationer. Bland uppsatser, som på nyåret komma att ingå i Kamraten, nämna vi bland annat en rikt illustrerad beskrifning på att göra sig en skuggspelsteater och en kurs i bokbinderi, äfven den illustrerad. Lekar och sysselsättningar för alla årstider, experiment, tankeöfningar, skolbref, en mängd roliga pristäfningar med hundratals stilig pris — allt detta och mera till bjuder Kamraten under 1896 sina unga vänner för den ringa prenumerationsafgiften af 3 kr.

Öfvanstående publikationer utgifvas fortfarande af

Frithiof Hellberg.

PICOTS TVÄTTPULVER
Öfverträffar alla andra tvättmedel!

»Lessive
Phenix»

Klorfritt!
Praktiskt!
Billigt!
25 gulddaljer

Säljes i $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ och $\frac{1}{8}$ -kilo-paket med beskrifning å hvarje paket.
Representant för Sverige: Carl R. Matton, Stockholm
Talrika ombud i landsorten.

Tandläkare dr Geo. Forssmans
nya preparat för tändernas vård:

Tandpulver, två slag, Tandpasta, Tandinktur

Ännu å de ässta apotek i partymanufaktur o. hos
hvar handlande. Parförförings för Sverige hos
Bendix, Josephson & Co, 11 Regnerigsgatan,
Stockholm.